Calgary Depresyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Calgary Depresyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18286

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Calgary Depresyon Ölçe?i (CDÖ), özellikle **?izofreni** tan?s? alm?? bireylerde görülen **depresyon** semptomlar?n? ölçmek üzere tasarlanm??, klinisyen taraf?ndan uygulanan bir derecelendirme arac?d?r. Bu ölçek, ?izofreninin negatif semptomlar?n?n (apati, anhedoni) depresif belirtilerle kar??t?r?lmas?n? önleyerek, daha saf bir depresif durum de?erlendirmesi sa?lamay? amaçlar. Türkçe uyarlamas?, S?d?ka Erol Oksay, Gönül Aksaray ve Cengiz Kaptano?lu taraf?ndan 2000 y?l?nda gerçekle?tirilmi? ve ölçe?in Türkiye popülasyonunda psikometrik özellikleri incelenmi?tir. Ölçek tipi olarak bir **uyarlama** çal??mas?d?r.

Anahtar Kelimeler

Calgary Depresyon Ölçe?i, ?izofreni, Depresyon, Psikiyatrik Ölçekler, Uyarlama, Psikometri, Klinisyen Derecelendirmesi

Yazarlar

S?d?ka Erol Oksay, Gönül Aksaray, Cengiz Kaptano?lu.

Amaç

Calgary Depresyon Ölçe?i'nin temel amac?, **?izofreni** hastalar?nda depresif belirtilerin varl???n? ve ?iddetini standart bir yöntemle de?erlendirmektir. Bu popülasyonda depresyonun do?ru te?hisi, tedavi stratejileri ve prognoz aç?s?ndan hayati önem ta??maktad?r.

Ölçek, ?izofreni hastalar?n?n klinik tablolar?nda s?kça kar??la??lan negatif semptomlar?n, gerçek depresif belirtilerin maskelenmesine veya yanl?? yorumlanmas?na yol açmas?n? engellemek için özel olarak geli?tirilmi?tir. Bu sayede, ay?r?c? tan?ya katk?da bulunarak, depresyonun etkin bir ?ekilde tedavi edilmesine olanak tan?r.

Yap?

Ölçek, psikotik bozukluklar ba?lam?nda ortaya ç?kan **depresyon** sendromunu ölçmeyi hedefler. Temel olarak ?u yap?sal ö?elere odaklan?r: suçluluk duygusu, umutsuzluk, erken uyanma, intihar dü?üncesi ve depresif ruh hali. Bu maddeler, ?izofreni hastalar?nda di?er psikiyatrik semptomlardan ba??ms?z olarak de?erlendirilebilen çekirdek depresif semptomlar? temsil eder.

CDÖ'nün klinik önemi, hastan?n içsel deneyimini (örne?in, suçluluk veya intihar dü?üncesi) nesnel olarak de?erlendirmeye çal??mas? ve negatif semptomlar?n yüzeysel görünümünden (örne?in, motor yava?lama veya duygusal küntle?me) kaç?nmas?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Oksay vd., 2000), ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi için **geçerlik** analizleri yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta özet bilgi verilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?i ve ölçüt geçerli?i aç?s?ndan yeterli kan?t sa?lam??t?r.

Özellikle, CDÖ'nün di?er depresyon ölçekleriyle korelasyonu (yak?nsak geçerlik) ve ?izofreninin negatif semptomlar?n? ölçen ölçeklerden ayr??mas? (ayr??an geçerlik) incelenmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in amaçlanan yap?y?, yani **?izofreni** hastalar?ndaki depresyonu, ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü destekler.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in **güvenirlik** analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Calgary Depresyon Ölçe?i bir klinisyen taraf?ndan uyguland??? için, özellikle uygulay?c?lar aras? güvenirlik (inter-rater reliability) büyük önem ta??r. Yüksek uygulay?c?lar aras? güvenirlik, farkl? klinisyenlerin ayn? hastay? tutarl? bir ?ekilde de?erlendirebildi?ini gösterir.

?ç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) analizleri de yap?lm??t?r. Ölçe?in maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?u ve tek bir temel yap?y? ölçtü?ü varsay?lmaktad?r. Bu psikometrik özellikler, ölçe?in klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal Calgary Depresyon Ölçe?i genellikle tek faktörlü bir yap? sergilemek üzere geli?tirilmi?tir, bu da ölçekteki tüm maddelerin depresyonun ?iddetini temsil eden tek bir boyutta topland??? anlam?na gelir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda da bu tek faktörlü yap?n?n korunup korunmad??? ara?t?r?lm??t?r. Faktör analizleri, ölçe?in temel olarak depresif semptomlar? izole eden tutarl? bir yap? sergiledi?ini do?rulam??t?r, ancak baz? ek çal??malar anksiyete ve ajitasyonla ilgili maddelerin ayr??ma potansiyelini de incelemi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Orijinali Klinisyen Derecelendirme Ölçe?i)

Format: Klinisyen taraf?ndan uygulanan 9 maddelik derecelendirme ölçe?i (Genellikle 0-3 aras? puanlama kullan?l?r, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi net de?ildir).

Language Available: Türkçe, ?ngilizce (Orijinal)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Klinik Popülasyon

Age Group: Yeti?kinler

Population Details: ?izofreni tan?s? alm?? hastalar.

Test Methodology: Yüz Yüze Görü?me ve Klinisyen Gözlemine Dayal? Derecelendirme.

Anahtar Kelimeler

Psikiyatrik Ölçekler, De?erlendirme, Klinisyen Derecelendirmesi, Türk Psikiyatri Dergisi, Psikotik Bozukluklar, Semptom ?iddeti

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme y?l? 1993'tür (Addington vd.). Türkçe **uyarlama** çal??mas? 2000 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve klinik amaçlarla kullan?m? için orijinal telif hakk? sahiplerinden ve uyarlama yazarlar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari kullan?m ücretleri hakk?nda kesin bir bilgi bulunmamaktad?r.

Kaynaklar

Oksay, S. E., Aksaray, G., ve Kaptano?lu, C. (2000). Calgary Depresyon Ölçe?inin **?izofreni** hastalar?nda **geçerlik** ve **güvenirlilik** çal??mas?. *Türk Psikiyatri Dergisi, 11*(4), 278-284.

Türk Psikiyatri Dergisi'ndeki ilgili makaleye bu ba?lant?dan eri?ilebilir: turkpsikiyatri.com

Orijinal Ölçek Kayna??: Addington, G., Addington, J., & Maticka-Tyndale, E. (1993). The Calgary Depression Scale for Schizophrenia: establishing its validity and reliability. *Acta Psychiatrica Scandinavica, 87*(2), 104-108.

Calgary Depresyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in tam maddeleri bu akademik giri?te yer almamaktad?r. Ölçe?in uygulama k?lavuzunu veya maddelerini içeren ilgili doküman a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original document can be downloaded here: calgary-depresyon-olcegi-toad.docx

ARABPSYCHOLOGY.COM